

„MENTOR(H)ÁLÓ 2.0 PROGRAM”

TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0008

www.jgypk.hu/mentorhalo

MENTOR(H)ÁLÓ 2.0 LEHETŐSÉG AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSRE

TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0008

Mentor(h)áló 2.0 Program

A GÁL FERENC FŐISKOLA PEDAGÓGIAI KAR, SZARVAS
által megvalósított projektek

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KÉPZÉSEK

GÁL FERENC FŐISKOLA PEDAGÓGIAI KAR, SZARVAS

A beszámolót készítette: Fest Sarolta

A képzők képzése keretében a Gál Ferenc Főiskola Pedagógiai Kara (Szarvas) négy továbbképzést vállalt és teljesített. Ezek a következők:

1. Digitális tananyagfejlesztés módszerei (interaktív informatika – interaktív tábla, e-learning).

A Digitális tananyagfejlesztés módszerei című továbbképzés keretében a résztvevők ismereteiket bővíthették a digitális tábla ikonjainak használatában, tananyagkészítés lehetőségeiben, tananyagfeltöltés technikájában. A képzésen a Pedagógiai Kar oktatói, a gyakorlóintézmény tanárai és szakvizsgás hallgatók vettek részt (25 fő)

2. Pedagóguskommunikáció (elméleti bevezető és gyakorlati tréning).

A Pedagóguskommunikáció továbbképzésünk célja volt a mindennapi kommunikációval kapcsolatos meglévő ismeretek rendszerező áttekintése, a verbális kommunikáció mellett a nonverbális kommunikáció jelentőségének a tudatosítása.

A továbbképzés rövid jellemzése:

Az adott kor elvárásainak megfelelően a kommunikációs forma és eszköz megválasztása. A kommunikációs helyzetgyakorlatok: a pedagógus mindennapos kommunikációs helyzeteinek szimulálása. A résztvevők kommunikációs készségének fejlesztése, jellegzetes kommunikációs szokásaik tudatosítása. Gyakorlati tréning 20 fővel.

3. Tehetséggondozás az iskolában.

A Tehetséggondozás az iskolában továbbképzés célja: azoknak a diagnosztikai eljárásoknak a megismerése, melyek a tehetség felismerését segítik. Tehetségfejlesztő programok megismerése. A továbbképzés rövid jellemzése: a résztvevők tudatosítása a tehetség és a kreativitás összefüggéseiben. Diagnosztikai eljárások megismerése a tehetség felismerésében. Tehetségfejlesztő programok. Pedagógusszerep a tehetségfejlesztésben. A képzésen a témák iránt nagy volt az érdeklődés. Résztvevők: Pedagógiai Kar oktatói, gyakorlóintézmény tanárai, köznevelési intézmények tanárai és szakvizsgás hallgatók (25 fő).

4. Új lehetőségek a gyógytestnevelésben (mozgáskultúra fejlesztés – differenciált torna);

Az Új lehetőségek a gyógytestnevelésben továbbképzés célja: alapvető ismeretekhez juttatni a gyakorló pedagógus kollégákat a prevenció és a korrekció területén.

A továbbképzés rövid jellemzése:

Lehetőségek bemutatása a mozgásfejlesztésben és a differenciált tornában: a jóga szerepe, autogén tréning, tartásjavító gyakorlatok, táncos, zenés mozgásformák. A testnevelési játékok mozgásanyagában a lehetőségek bemutatása a prevenciós és korrekciós munkához. Megismerkedtek a résztvevők a leggyakoribb testtartási hibákkal és az alapvető szűrési módszerekkel, eljárásokkal. A résztvevők száma 24 fő volt.

Javaslatom: az elméleti előadások helyett minél több gyakorlati bemutatót igényelnek a gyakorló pedagógusok. 15 órát fordítottunk a gyógytestnevelési továbbképzésre, ebből mindössze 4 óra volt elméleti és 11 óra gyakorlati. A gyakorlati órák helyszíne a tornaterem volt.

A négy továbbképzés mindegyike 15 órás volt.

Fejlesztések

Tananyagfejlesztések

B. Kis Attila: Gyermekirodalom az óvodában. Elmélet és módszertan

A kb. 80 oldalas tananyag első részének célja, hogy a jövőbeni óvodapedagógusokkal megismertesse az óvodában előforduló legfontosabb gyermekirodalmi műfajokat, megalapozza gyermekirodalmi műveltségüket, felhívja a figyelmüket a magyar gyermekirodalom különleges értékeire. A második rész az óvodai irodalmi nevelés módszertani szakirodalmának korszerű összefoglalásával abban igazítja el a tananyag használóit, milyen célokra és hogyan tudják a gyermekirodalmi műveket az óvodában hasznosítani. A módszertani részt a szarvasi gyakorlóóvodába készített rövid oktatófilmek egészítik ki, életszerű példákat mutatva arra, hogyan motiválhatók a gyerekek egy irodalmi tevékenységre, illetve egy adott irodalmi anyag milyen fejlesztési célokkal, hogyan dolgozható fel a gyerekek aktív közreműködésével. A tananyag témakörei:

- I. Az óvodai gyermekirodalom zenei alakzatai
- II. Az ismétlés, a sorozat, az utánzás szerepe
- III. Játéktörténetek és fantáziajátékok
- IV. Jellemkomikumra épülő történetek és példázatok
- V. A gyermeki gondolkodást tükröző költői képek
- VI. Varázsmesék, meseregények az óvodában
- VII. Az anyagválasztás szempontjai
- VIII. Az életkornak megfelelő irodalmi élmények

- IX. Az irodalmi tevékenység levezetése
- X. A kommunikációfejlesztés lehetőségei az irodalmi tevékenység során

A tananyagfejlesztésben résztvevő kollégák:

Szakmai lektor: Gyekiczki István Győzőné, a videofilmeken látható óvodai irodalmi foglalkozások tervezői és vezetői (10 fő): Demjénné Jónás Klára, Fabóné Nagy Andrea, Faggyas Jánosné, Gyekiczki István Győzőné, Mihály Zoltán Csabáné, Podani Mihályné, Szenteczki Anikó, Szalbotné Kovács Mária, Tóth Ágnes, Tóth Alexandra. A fényképeket és videofelvételeket készítette: Liszkai Lóránt.

Szarka Péter: Szó szerkezet- és mondat: Az egyszerű mondat elemzése

A tananyag célja: a hallgatók kezébe olyan korszerű elméleti tananyagot adni, melynek segítségével az egyszerű mondat szerkezetileg jól elemezhető. Az elvárásoknak megfelelően 10 elméleti fejezetet 2 gyakorlati fejezet egészített ki.

Lestyán Erzsébet, Szabóné Balogh Ágota: Képességfejlesztés az alsó tagozaton

Tananyag célja, követelményei: A pedagógusképzés, és iskolafejlesztés egymásra ható folyamatok. Vastagh (1995) szerint a két problémakör csakis egységes szemléletben kezelhető. Ezt a célt szolgálja kompetencia-alapú közoktatás, és kompetencia alapú tanárképzés harmóniájának megteremtése.

A pedagógusképzésnek szükséges egy olyan ismeretanyag kidolgozása, a módszertani elemek ötvözésével, amely a szociális és

életpálya kompetencia kialakítását segíti a hallgatók számára, valamint alapot ad a gyerekek hasonló képességeinek kialakításához. Az elkészített tananyag tartalom illeszkedik a differenciálás pedagógia tantárgy tananyag tartalmához, illetve a különböző műveltségterületi tantárgyak képességfejlesztő egységéhez.

A képességfejlesztés célja és feladata: Az alsó tagozaton belül egy kisebb fejlesztési egységnek tekintjük az 1–3 évfolyamot. Ennek megfelelően további szakaszolással dolgozunk a célok, feladatok lebontásában.

Első fejlesztési szakasz (1–3. évfolyam):

A gondolkodási képességek fejlesztése

- A pontos érzékelés kialakítása, tárgyak, személyek, jelenségek felismerése, megnevezése, felsorolása;
- Összehasonlítás személyek, tárgyak, tárgyképek tulajdonságai szerint (szín, alak, forma, nagyság, mozgás, mennyiség). A feltárt lényeges tulajdonság alapján az azonos és megkülönböztető jegyek több szempontú összehasonlítása;
- Differenciálás például nagyság, szín, színárnyalat, mozgás szerint (tárgyak, személyek, jelenségek, mennyiségek csoportosítása a jellemző jegyek említésével, megkülönböztetés a minőség és mennyiség alapján, rendezés);
- Emlékezet: Személyek, tárgyak, szimbólumok megjegyzése, felsorolása, egymásutánisága, szekvenciák megjegyzése cselekedetekre, visszaemlékezés cselekvésre, törtézésre, tárgyakhoz, személyekhez kapcsolódó tevékenység felidézése;
- Figyelem: Egyszerű, majd bonyolultabb utasítások végrehajtása, meghatározott cselekvés elvégzése, gyors reagálás az utasításokra, többféle mozgás, vagy cselekvés végrehajtása egymás után, összpontosítás a feladatra, céltudatos feladatvégzés.

A motoros képességek fejlesztése

- A motoros képességek fejlesztésének célja és feladata a testvázlat kiépítése, a különböző testhelyzetek tudatos érzékelése, változtatása, a testrészek mozgatása különböző testhelyzetekben, a saját testhez viszonyított irány- és térbeli helyzet felismerése;
- Finommozgás fejlesztése, vizuomotoros koordináció kialakítása; nagymozgások lendületes végzése, egyensúlygyakorlatok, ügyességi gyakorlatok;
- Mozgások megkülönböztetése (tempó, erősség, ritmus).

A tér- és időbeli tájékozódási képesség alakítása

- A térbeli helyzet felismerése, megnevezése (fent-lent, elől-hátul-középen);
- Térbeli helyzetek megfogalmazása – relációs szókincs fejlesztése;
- Időbeli tájékozódás: visszaemlékezés történésekre, cselekvésekre – időpont (Mikor?); időköz;
- (Mettől meddig?) Az idő ritmusa, a természet ritmusa, ritmikus ismétlődő állapotok megfigyelése;
- Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák.

A kommunikációs képességek fejlesztése

- A beszédindíték, beszédkedv fokozása (a figyelem fejlesztésével), beszédkésztetés, ösztönzés, beszédminták;
- Helyes beszédleghzés, tagolás (rigmusok, mondókák, gyermekversek), szünettartás, beszédhangok, toldalékok pontos, tiszta ejtése, helyesejtés, a fonematikus hallás fejlesztése;

-
- A beszédhelyzethez alkalmazkodó hangerő, hanglejtés, beszédtempó, ritmus;
 - A szókincs gyarapítása, aktivizálása;
 - Az olvasott, a tanult témához kapcsolódó szógyűjtés, kifejezések beépítése a beszélt nyelvbe;
 - Az olvasás-írás tanulásában mutatkozó fejlődési lemaradások, nehézségek leküzdésének feladatai: az olvasás irányának gyakorlása, sortartás, sorváltás, magánhangzók differenciálása (időtartam, ajakállás, artikulációs mozgás szerint), mássalhangzók megkülönböztetése (zöngés, zöngétlen), betűfelismerési gyakorlatok, hanganalízis, összeolvasási gyakorlatok;
 - Az írásmozgás fejlesztése: a görcsös, szaggatott, lassú írásmozgás korrekciója, írásmozgások sorrendje, mozdulatok gyakorlása, a hangok, betűk közötti asszociációs kapcsolat megerősítése.

Szociális képességek fejlesztése

- Pontos diagnózis kialakítása a viselkedés elemzése nyomán;
- Megfelelő kötődések, viszonyulások kialakítása, szabályok felismerése, értelmezése, betartása, a társas viselkedés formáinak ismerete, gyakorlása, önfegyelem kialakítása;
- A kulturális hátrányokból eredő viselkedési formák megváltoztatása.

Második fejlesztési szakasz (4–6. évfolyam)

A második fejlesztési egységben a már felsorolt korrekciós területek és feladatok ismétlődnek, de mélyebb tartalommal és magasabb követelményekkel jelennek meg.

A gondolkodási képességek fejlesztése

- Az újonnan szerzett és a már meglévő ismeretek között kapcsolat kialakítása;
- A lényeges – megegyező és eltérő – jegyek kiemelése, összehasonlítások, eltérések, különbségek megfogalmazása, differenciálása;
- A verbális szint megerősítése, gyakorlása feladatokon, műveleteken, feladat- és műveletrendszerekben (az általános, a különös, a fölé-, mellérendeltség, egyidejűség, a szempontváltás, a megfelelő gyűjtőfogalomba való besorolás).

Tanulási képességek

- A szándékos tanulás, az önálló, a meghatározott célra irányuló tanulás kialakítása
- Önálló tanulási módszerek, technikák gyakorlása;
- Az önellenőrzés formái;
- A koncentráció növelése a tanulás idején – zavaró ingerek kiszűrése, a kudarc, a nehézség leküzdése, újrakezdés, próbálgatás, ismétlés.

Kommunikációs képességek

- Az összefüggő beszéd megerősítése, javítása sokféle kommunikációs helyzetben;
- Nyelvi készségek kialakítása konkrét tanulási folyamatokban;
- A nyelvi megnyilatkozások tartalmi-formai alakítása, információk szóban, írásban;
- Szövegelemzés az olvasottak alapján, szövegalkotás szóban, írásban;

- Grammatikai gyakorlatok, a helyesírási hibák elemzése, okfeltárás (hiányos szabályismeret, a gyakorlás, automatizáltság hiánya, beszédhiba); az okokra irányuló fejlesztő feladatrendszer.

Az általános iskola alsó tagozatán tanító hallgatók számára egy olyan elméleti és gyakorlati feladatokkal ellátott tananyagot kívánnak a szerzők elkészíteni, melyek fejlesztik a tanulók emlékezetét, figyelmét, megértő, logikus és problémamegoldó gondolkodását. A tananyag felépítésében az elméleti áttekintést gyakorlati feladatok, játékok követik, melyek multimédiás (képek, oktatóvideók stb.) lehetőségekkel segítik a pedagógusok fejlesztő munkáját.

A tananyagban feltüntetett gyakorlatokkal és elméleti lehetőségekkel a szerzők a pedagógusképzésben résztvevők számára egy olyan módszertani segédanyagot kívánnak adni, mely az általános intellektuális képességek mellett a gyermekek motivációját, tanulás iránti vágyát, érdeklődését, és a hatékony tanulási technikák kialakítását is segítik.

Bontovics Ignác: Interaktív elemi matematikai feladatok óvodapedagógusoknak

Az informatika eszközök egyre nagyobb teret hódítanak napjainkban és az életünknek szerves része lesz. Ennek a térhódításnak köszönhetően a jövő nemzedékének gyermekei már egész fiatal korban találkozhatnak és megismerkednek ezen eszközökkel. A nevelés és az oktatás feladata, hogy felkészítse a korunk és jövő gyermekeit az informatikai eszközök tudatos és ésszerű használatára. Napjainkban még mindig zajlanak viták azzal kapcsolatban, hogy ezt mikor, milyen korban és mértékben kell elkezdni.

A szerző vallja azt a nézetet, hogy az óvodás gyermekek már napi szintet találkoznak valamilyen formában az informatikai eszközökkel, így az óvoda sem zárkozhat el ezek használatától. Úgy gondoljuk, hogy az óvodában helye van az informatikai eszközöknek. Az óvodapedagógusoknak egyik feladata, hogy megismertessék az óvodásokat ezen eszközökkel. Próbálják beépíteni az óvodai nevelésükbe. Ebből kifolyólag a szerző szándéka szerint ez a jegyzet azért íródott, hogy mind az aktív, mind a leendő óvodapedagógusok képet kapjanak arról, hogy a világ többi pontján miként viszonyulnak ezekhez a kérdésekhez. Milyen informatikai eszközöket és szoftvereket használnak az óvodákban és ezekkel miket lehet fejleszteni? Az informatikai eszközök az oktatás és nevelés számos területén biztosítanak lehetőséget a gyermekek képességeinek fejlesztésére. A jegyzet elsősorban a matematikai nevelés lehetőségét vizsgálta meg és adott ötleteket az olvasónak. A tananyag elsődleges célcsoportja így azon óvodapedagógus hallgatók, akik éppen az óvodai matematikai nevelés módszertanát hallgatják.

Rendezvények

GÁL FERENC FŐISKOLA PEDAGÓGIAI KAR, SZARVAS

A TÁMOP-4.1.2.B-2-13/1-2013-0008 Mentor(h)áló 2.0. program keretében a Gál Ferenc Főiskola Pedagógiai Kara Szarvason nemzetiségi konferenciákat szervezett 2014. március 19-én és 2015. április 15-én. A konferenciák témája: Nemzetiségi és kisebbségi képzés, módszertani innovációja. Pedagógusképzésünk szlovák, román, roma és német szakirányokkal működik.

Az érintett projektelem rövid célja: a nemzetiségi pedagógusok felkészültségének támogatása, megújítása. A két nemzetiségi konferencián közel 100-100 fő vett részt.

A megvalósításában szerepet vállaltak: Gál Ferenc Főiskola, Szeged; szarvasi önkormányzat; megyei önkormányzat; köznevelési intézmények. A nemzetiségi főkonzulok rendszeres részvételükkel megtisztelik a konferenciáinkat.

A nemzetiségi köznevelési intézmények elégedettek a nemzetiségi pedagógusaink felkészültségével. Reményeink szerint a szlovák, román, roma, német kisebbség asszimilációja, nyelvének továbbélése az általunk képzett óvodapedagógusok és tanítók aktív közreműködése révén pozitív irányba változik.